

PUUKBORRELIOOS

Puukborrelioosi põhjustab bakter, mida leidub puugi seedekanal. Põhja-Ameerikas, Euroopas ja mõnes Aasia riigis leidub mitmeid borreliabakterit levitavaid puugiliike. Rootsis tehtud uuringud on näidanud, et borreliabakterit kannab kuni 30% puukidest. Hoolimata sellest suurena näivast protsendist on risk pärast puugihammustust haigestuda ainult üks sajast. Eestis haigestub puukborrelioosi igal aastal üle 400 inimese.

Erinevalt puukentsefaliidist, mille puhul viirus antakse edasi kohe hammustuse hetkel, kulub borrelianakkuse saamiseks enamasti kaks ööpäeva või kauem, kuni naha külge kinnitunud puugi pisikud inimesele üle kanduvad.

Tüüpiline nahalööve

Kõige tavalisem borrelianakkuse sümptom on nahalööve (*Erythema migrans*), mis tekib hammustuskohal 1-4 nädala pärast. Tüüpiline on algul paarisentimeetrise läbimõõduga punetav laik, mis pidevalt laieneb. Varem või hiljem lööve kaob.

Harvemini tekivad haigusnähud närvisüsteemis, liigestes või mõnel juhul ka südames. Need sümptomid on märgiks borrelianakkuse levimisest organismis ja neile ei pruugi alati eelneeda tüüpilist nahalöövet. Närvisüsteemi sümptomid võivad ilmuda mõne nädala kuni kuu möödumisel nakatumisest. Haigusnähud on erinevad: väsimus, peavalu, iiveldus, kehakaalu langus, kerge palavik, valud kätes, jalgades, kuklas või seljas. Mõnikord esineb, ka lastel, ühepoolset näonärvi halvatus. Kui kahjustatud on ka liigesed, väljendub see enamasti valuhoogude või paistetusega kas ühes või mitmes liigeses. Enamasti on haaratud põlve-, hüppe-, küünar- või randmeliigesed. Mõnikord tekib mitu aastat pärast borrelioosi põdemist lillakas nahakahjustus, mis sarnaneb vanale külmakahjustusele. See tekib enamasti käe- või jalalabadel. Kahjustuse piirkonnas esineb tuikav valu või tuimustunne.

Puukborrelioosi diagnoos pannakse haigusloo ja analüüside põhjal. Kui arst kahtlustab borrelianakkust, tehakse vereproov ja mõnikord tuleb analüüsiks võtta ka seljaajuvedelikku. See on vajalik täpse diagnoosi määramiseks.

Kindlaks tehtud borrelianakkust ravitakse antibiootikumidega. Kui pärast puugihammustust tekib tüüpiline nahalööve või ilmneb muid sümptomeid, tuleks alati arsti poole pöörduda.

Pärast läbipõetud borrelioosi ei teki kahjuks mingit immuunsust, vaid inimene võib uuesti nakatuda. Vaktsiini puukborrelioosi vastu Eestis veel pole.